

గ్రామంలోని ఉపాధి

పాలపర్తి ధనరాజ్

“కాఫీ వట్టానాండి”? అన్నాడు ద్రాక్ష్యుల.
 వీహ్ స్తేయ చూస్తున్న నాకు సరిగా వినిపించ
 లేదు. వినిపించడంతే కనెలేసే రకం కాదు అతడు.
 మళ్ళీ అడిగాడు.

శ్రీరంగుని తల ఎత్తి, "ఏదో సీరియస్ గా పని చేస్తున్నప్పుడు కొంచెం కూడా ఆగకుండా అలా విసిగిస్తావేం? ఏమంటావ్? కాఫీనా? ప్లట్రా. తాగక పోతే నువ్వు వదులుతావా?" అన్నాను.

ఇదే వాడేమీ వివదు. "కాఫీ ప్లానాండ్" అని వినిపించింది నాకు. అప్పుడే పక్క టేబుల్ దగ్గరికి వెళ్ళి నాకు నూలు, నా కేసు వివేసి.

మా ఆస్తినుతో కానిరు పట్టుకురానదం ప్రారంభించిన
అరు మొంకు తెలిసింది. వాడు వచ్చిన మొదటి రోజునే
'ద్రాక్షులా' అని బిరుదు ఇచ్చాం. ఎవరో ఇచ్చిన పాడ
వాటి షర్టు. అది 'హాప్ హాండ్స్' షర్టు. అయినా,
వాడి కది 'పుల్ స్లీవు' అయి మణిక్యు మాత్రం
కనిపిస్తుంటుంది. క్రింద మోకాళ్ళు దాటిపోయి
ఉంటుంది. వాడి వయస్సు కేవలం పద్మాబుగు

సంవత్సరాలు ఉండవచ్చు. చింపిరి జుట్టు. తైల సంస్కారం ఏమాత్రం ఉండదు. చిల్లర సేసుకోవడానికి చిన్న ఖాకీ సంచి. అది భుజంమీదగా పక్కకు వేలాడుతూ ఉంటుంది. విశేషమేమిటంటే అది కూడా మోకాళ్ళు దాటి ఉంటుంది. వాడు పెద్ద వాడయిన తరువాత కూడా పనికి వస్తుందని హోటల్ ప్రాసెయిబర్ కుట్టించి ఉంటాడు. వాడు 'బాండెడ్ రేబర్.'

దగ్గరలో ఉన్న హోటల్ నుంచి మా ఆఫీసుకు
కాఫీలు, టిఫిన్లు తెస్తూంటాడు. తెస్తూంటాడు అనే
కంటే మోస్తూంటాడు అంటే బాగుంటుంది.
దూరంగా ఘల్లు ఘల్లుమని వినిపిస్తూందంటే
చిల్లర నుంచీ మస్తాందన్న మాట. అంటే దాని వెనకే
ద్రాక్యులా. అంత పరిచయ మయిపోయాడు వాడు.
వాడు రాని రోజు మా కేం తోచనట్టు ఉంటుంది.
వాడు హోటల్ కు, మా ఆఫీసుకు తిరిగే దూరం
లెక్కవేస్తే చాలా మైళ్ళు రావచ్చు రోజుకు.

“ఒరే, డాక్టర్లు! అదిగో, అవతల డ్రాయరు”

మీద 'అర్జునరీ' అని వ్రాసి ఉన్న పైలు ఇటుందుకో" అన్నాను. వాడు అటూ ఇటూ చూశాడు కానీ, కదల లేదు. "నిన్నేరా. తెలుగులో వ్రాసి ఉంటుంది. అందుకో." రెట్టించాను. తెల్లబోయి చూడటం తప్ప కదలడంలేదు.

“నాకు తెల్లండ్డి.”

“తెలుగులోనే వ్రాసి ఉంటుందిరా—తెలియదా?”
ఒక్క క్షణం నా కళ్ళలోకి తదేకంగా చూశాడు.

CHANDRA—

అదే క్షణం నేనూ కళ్ళు నిలిపాను. వాడి స్వరం నన్ను నిలపి పారే. దానిలో అసహాయత ఉంది. ఆవేదన ఉంది. ఆవేశం ఉంది. సులుకున్న తెలివి వచ్చింది నాలో. "అసలు చదువుకోలేదా సువు?" "లేదండీ. మా అయ్య, అమ్మ లేరండీ. మా బాబాయి ఉన్నాడండీ. అయిన ఏ పని చెయ్యడండీ. అందుకని నాకు సదువు చెప్పించలేదండీ. పూటర్ వాళ్ళు అన్నీ పెడతారండీ నాకు." "మరి, నీకు రోజుకు ఎంత ఇస్తారు?" "ఇరవై రూపాయల సరుకమ్మితే నాలుగు రూపాయ లిస్తారండీ." "నువ్వెంత అమ్ముతావు?" "బేరల్ని బట్టండి. ఒక్కరోజు గిరాకీగా ఉంటే అరవై రూపాయల అమ్ముతానండీ." "ఎంత మంది బతకాలి దానిలో?" అంటూండ గానే, ఎవరో వాణి పిలిచారు. వాడు వెళ్ళిపోయాడు. పద్నాలుగు సంవత్సరాల వాడు. చదువు లేదు. అప్పుడే వాడు ఒక ఇంటికి సాయపడుతున్నాడు. జీతం తెచ్చుకుంటున్నాడు. నేనూ తెచ్చుకుంటున్నాను జీతం. ఒక రకంగా వాడు మా కొలిగ్ అన్న మాట. ఒక్కటే తేడా—నేను నెల జీతగాణ్ణి; వాడు రోజు వారీ జీతగాడు.

"కాఫీ పట్టానండీ?" అదే చిరపరిచితమైన కంఠం. డ్రాక్యులాగాడు. వాణ్ణి 'డ్రాక్యులా' అని పిలిస్తే ఆనందంగా పలుకుతాడు. బహుశా 'డ్రాక్యులా' అంటే తెలియకపోవటం మూలంగానేమో? అలా అని ఒక సారి 'డ్రాక్యులా' కు అర్థం చెప్పితే నవ్వేసి పూర్తి కున్నాడు. వాడికి రెండవ ఆలోచన ఉన్నట్టు ఉండదు—కాఫీలు, టిఫిన్లు తేవడం తప్ప!

ఎందుకు వాడంటే ఆసక్తి పెరిగిపోతానా? ఆ వయస్సులో వాళ్ళు రోజూ స్కూలుకు వెళ్ళడం, సాయంకాలం ఆడుకోవడం, పండుగ ఏదైనా వస్తే అల్లితండ్రులు కుట్టించిన కొత్త బట్టలు వేసుకోవడం—పట్టినంటికి అతీతుడు కావడం అనుకుంటాను, నా ఆసక్తికి కారణం. అవేమీ వాడికి ఒంట బట్టవు. వాడికి వరించవు. అందుకనే వాడు నాకు వెర్రిటి!

ఆలోచిస్తూ ఉండగానే కాఫీ తెచ్చాడు. ఈసారి వాడి వెనకే ఇంకొకడు వచ్చాడు. కొంచెం శుభ్రంగా ఉన్న షర్టు, నిక్కరు. వా డేదో అంటున్నాడు. "ఉండ్రా. ఇత్తానన్నాను. ఈ రందరికీ కాఫీ లిచ్చేయనీ" అంటున్నాడు డ్రాక్యులా. డ్రాక్యులాను అడిగాను విషయం. "ఈడు నా తమ్ముడండీ. ఇస్కూల్లో సదుం తున్నాడండీ. జీతం కట్టాలంటండీ. ఇందాక ట్యూచి పట్టుకు నీడించేస్తున్నాడండీ." "నువ్వు కడతావా వాడికి జీతం?" "మరేనండీ. ఆడు బాగా సదుంకోవాలండీ..." అలా అంటున్నప్పుడు వాడి కళ్ళలో ఏదో సన్నని మెరుపు! తనకు లేని దేదో తమ్ముడు పొందాలన్న తపన!

"మా బాబాయి ఆణ్ణి సదివించకుండా ఏదో పన్స్ పెట్టేత్తనన్నాడండీ. నే నొప్పుకోలేదండీ. అయితే, లడి కట్టాల్సిందంతా నువ్వే కట్టాలా. అలా అయితేనే సదుంకోవూ అన్నాడండీ. అప్పుడే నాలుగో క్లాసు సదుం తున్నాడండీ ఈడు." డ్రాక్యులా గాడు ఆ క్షణంలో చాలా గొప్పవాడు అనిపించింది. వాడికి చదువు లేదని తమ్ముడికి దాన్ని నేర్పిస్తున్న మహా పురుషుడు. చాలా మంది చెయ్యలేని మహా త్యాగం. చాలా మంది అప్పలే కాదు, తండ్రులే చెయ్యలేని పని వాడు చేస్తున్నాడు. వాడికి చేతులెత్తి సమస్కారం పెడదా మనిపించింది.

ఒక నెల గడిచింది. నేను కాంపు మీద చాలా ఊర్లు వెళ్ళడం జరిగింది. మళ్ళీ వచ్చి జాయిన్ అయి అప్పుడప్పుడే ఆఫీసు రోటీన్లో పడుతున్నాను. అలవాటు తప్పి పోవడం వల్ల డ్రాక్యులాగాడి సంగతి మరిచి పోయాను. నాలుగు రోజులు పోయాక వాడు లేని రోలు తెలిసింది. ఒక రోజు చిన్న కుర్రవాడు తెల్ల కాగితా లిమ్మని నా దగ్గరికి వచ్చాడు. వాణ్ణి అడిగిన మీదట తెలిసింది—వాడు డ్రాక్యులాగాడి 'చదువుకునే తమ్ము'డని. డ్రాక్యులా సంగతి అడిగాను వాణ్ణి. "అన్నయ్యాండీ? ఇంకో ఊర్లో పెద హోటల్లో పెట్టాడండీ మా బాబాయి. అన్నీ అక్కడే ఇచ్చి పైగా ఎంద రూపాయ లిత్తారంటండీ. అక్కడ హోటల్లోనే పని చెయ్యాలంటండీ. ఇలా రోడ్డుమ్మలు తీసికెళ్ళ నక్కరేదంటండీ." చిన్నవాడు కావడం వల్ల ఆయాసం వచ్చి ఆగాడు. "అన్నయ్యాను పంపించి, నువ్వు డబ్బు పంపు తూండు. నేను తమ్ముణ్ణి చదివిస్తాను" అన్నా డండీ మా బాబాయి. మామ్మాడా గడుతాది, నీ తమ్ముణ్ణి సదివించినట్టు అప్పుర్తి అని అన్నయ్యాని పంపించేశాడండీ" అన్నాడు. పుస్తకం కుట్టుకోవ

డానికి తెల్ల కాగితా లిమ్మి పంపించేశాను వాణ్ణి. డ్రాక్యులా గాడి సంగతి తెలిసినందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. వాడు పైకి నవ్వువ్విందుకు ఒక పక్క, తమ్ముణ్ణి బేషంగా చదివించుకుంటు వ్విందుకు ఒక పక్క. వాడూ ముషంటే. ఒక రోజు ఎప్పటి మాదిరిగానే స్కూల్లో మునిగి ఉన్నాను. మన సంతా చెప్పలేనంత చిరాకుగా ఉంది. కారణం తెలియడం లేదు. ఇంతలో ఎవరో వచ్చి నన్ను అడుగుతున్నారు. పూర్వం పేరు సరిగా చెప్పమని రెట్టిస్తున్నాడు. ఎవరో అడ ముషి. లోపలికి పంపించమన్నాను. అవిడకి కనీసం నలభై ఏళ్ళు ఉంటాయి. చింపిరిజల్లు, ముతక చీర. సంగ తేమిటని ప్రశ్నించాను. "అయ్యగారూ! నిమ్మ ల్లింత వరకూ చూడనే లేదండీ. మా కోటిగాడు ఇంటికాడ గూడా పూ గురించి సెపుతూంటాడండీ. శాస మంచోరంట మిరారు. ఆణ్ణి శానా బాగా నూసుకుంటారంట. అయ్యగారూ, ఇప్పుడు మా కొంప మీద కో సమస్య వచ్చి పడిందండీ. కోటిగాడి బాబాయి లేడండీ? ఆడేనండీ మా మగ్గోడు ఏ పని చెయ్యడండీ. అడికి ఒక కాలు లేదండీ. ఈ మధ్యన సారా తాగడంకూడా మొదలెట్టాడండీ. కోటిగాటికి ఆడి తమ్ముడంటే ప్రాణం అండీ..." ఊపిరి తీసుకోవడానికి ఆగింది. పూర్వం పిలిచి మంచి నీళ్ళు తెమ్మని చెప్పాను. "అయ్యగారూ, పై ఊళ్ళో వోటల్లో అన్నీ పెట్టి, వంద ఇత్తారని మా వాడికి తెల్ల కోటిగాణ్ణి అక్కడికి పంపించారండీ. అడు స్కూగా డబ్బు పంపిస్తున్నాడండీ. మరి డబ్బులు సూడగానే మాయ దారి రోగం ఏమొచ్చిందో మా మగ్గోడు చిన్నాణ్ణి ఇస్కూలు నూనిపించి, ఇక్కడ ఇదివరకు కోటయ్య సేసే వోటల్లో పెట్టేత్త నంటున్నాడండీ. మొన్ననే ఆ డొచ్చి ఎల్లాడండీ. అడికి, అడి బాబాయికి చాలా గొడవ జరిగిందండీ. తమ్ముణ్ణి సదివించమని ఆడూ, నా ఇట్టం—డబ్బు వోచ్చేటప్పు డెందుకు

ఇదివి పెట్టాలని ఆడి బాబాయి అంటే. చివరికి తన తీసికెళ్ళి పోవనన్నడు. ఆడి బాబాయి ఒప్పుకో లేదంటే. పెగ్గా కోటిగాణ్ణి బండ బూతులు తిడుతూ కొట్టాడంటే. ఆ డొక్కడు తిరిగి మళ్ళీ సన్న జేరకపోతే సంపేల్తా నన్నాడు. ఇక ఆడేం పెయ్యగలడు? తమ్ముణ్ణి ఒట్టేల్లో నాలాగే యెట్టు తంటే నేనేమై పోతానో నాకే తెలీదని బెదిరించాడంటే. ఆడి బాబాయి సర్లేరా అని చెప్పి ఆణ్ణి బలవంతాన రైతెక్కించాడంటే. ఆయ్యా, మా వోడికి మీ రైనా చెప్పండి—చిన్నోణ్ణి సదివించమని. పెద్దోలు—మీరు సెబితే కాదనడు. ఆడికి డబ్బు యావ బాగా పట్టుకుంది." ఏడుస్తూ ముగించింది.

"మీ ఆయన్ని ఒకసారి కలవమను" అని చెప్పి ఆవిణ్ణి పంపించేశాను. మనసు కలచబారింది. డ్రాక్యులాగాడు ఎంత ఆశలు పెంచుకుంటున్నాడో అవి అంత అడుక్కి వెళ్ళిపోతున్నాయి. బయటనుడు. చిన్నవాడు. ఎంతని పెద్దవాడి మాట కాదనగలడు? నేనైనా కొంచెం నచ్చజెప్పాలి.

మళ్ళీ రెండు రోజులు కాంపులో ఉన్నాను. తిరిగి ఆఫీసు పనిలో చేరి రోటీన్లో పడుతున్నాను.

"కాఫీ తెమ్మంటారా, సార్?" చిరపరిచితమైన గొంతు కాదు. దీనిలో చదువు ఉంది. సంస్కారం ఉంది. చటుక్కున తల ఎత్తి చూశాను. డ్రాక్యులా గాడి తమ్ముడు! ఉలిక్కిపడ్డాను. ఎవరో లోయలోకి తోసేసినట్లయింది. డ్రాక్యులాకు ఈ సంగతి తెలుసా? లేన తమ్ముడు భవిష్యత్తు సర్వనాశన మయిపోయిందని వాడికి తెలుసా? తెలిస్తే తట్టుకో గుడా?

వాడి 'ఇక చదువుకోని' తమ్ముణ్ణి పిలిచి, బాబాయిని ఒకసారి పిలుస్తున్నానని చెప్పు అన్నాను.

ఒక గంటకు చెక్క కాలుతో, చంకల్లో కర్రలు పట్టుకొని ఒకతను వచ్చాడు. అతనే వాడి బాబాయి. జీబులు జట్టు, మాసిపోయిన గడ్డం. ముతకబారి పోయిన బట్టలు...అసహ్యంగా ఉన్నాడు.

కొంచెం ఆలా వరండాలోకి తీసుకువెళ్ళి (వెళ్ళిం చాను— "కోటయ్య బాబాయి నువ్వేనా?" అని.

"మరే, బాబూ."

"చూడు, నీ పేరేమిటి?"

"ఆదెయ్యండి."

"ఆదెయ్య, నీ కో విషయం చెప్పాలని పిలిపిం చాను. కోటయ్యకు తమ్ముడంటే ప్రాణం. వాడిని చదివించాలని అతను చాలా ఆశ పడుతున్నాడు. నీకు వాడు డబ్బు సంపుతున్నాడు కదా! ఇంకా నీ కెందు కీ డబ్బు యావ! కొంచెం చదువుకున్న వాణ్ణి—చెప్పు తున్నాను. నీ కన్న కొడుకైతే ఇలానే చేస్తావా?"

"అయ్యగారూ, కన్న కొడుకు లేకపోవడంవల్లనే ఆణ్ణి పంపించిగానీ, ఈణ్ణి పన్నో పెట్ట లేకపోయాను. కన్న బిడ్డలుంటే అందర్నీ నా కళ్ళ ముందరే అన్ని దుకాణాల్లోనూ పెట్టేసేవాణ్ణి. అయినా, మా ఆకలి మారి. మీరెవరు తీర్చడానికి, ఆర్పడానికి. చెప్పండి?" మందుమీద ఉన్నట్టున్నాడు. వాసన సన్నగా వస్తూంది.

నా కేమనాలో తోచలేదు.

త్వరలో ప్రారంభం !

త్వరలో ప్రారంభం!

ఆంధ్ర ప్రభ సచిత్ర వార్త పత్రికలో

ప్రతి మహాపురుషుని జన్మత్యానికి పట్టుగొమ్ముగా ఒక మహిళ ఉంటుంది !

ఒక్కొక్క మహాసామ్రాజ్య నిర్మాణానికి అధారంగా ఒక వనిత ఉంటుంది !!

ఒక్కొక్క మహా నియంత పతనానికి, సామ్రాజ్య వినాశానికి కారణం స్త్రీయే !

స్త్రీని అవమానించే జాతికి నిష్కృతి లేదు !

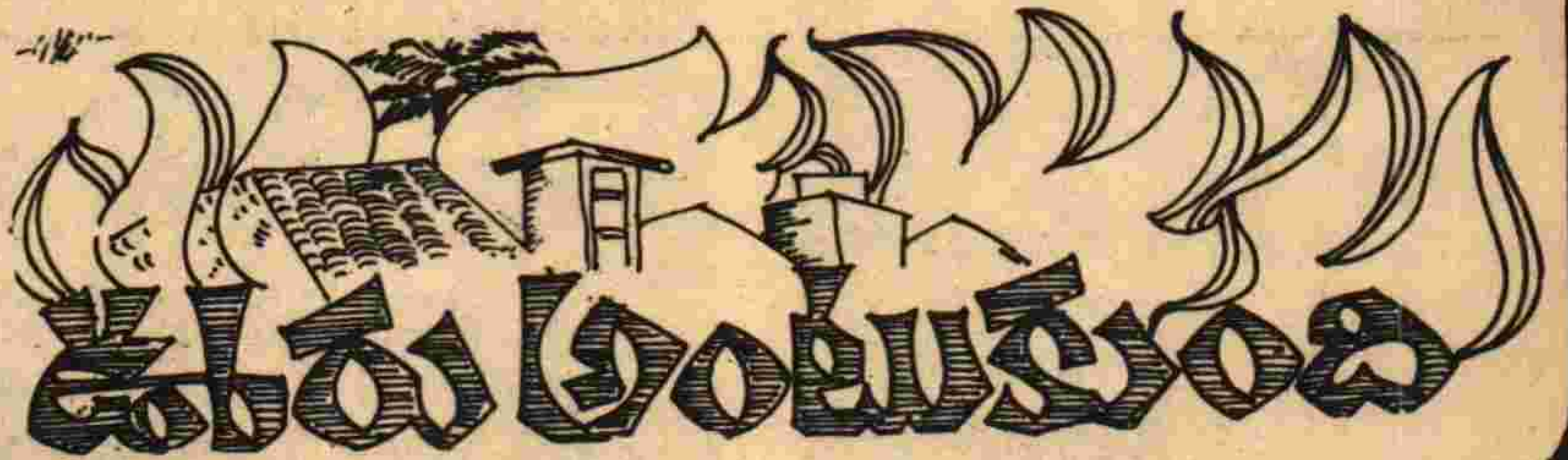
స్త్రీని గౌరవించలేని జాతి ప్రగతి సాధించదు !

పాశ్చాత్య నాగరికత వ్యామోహంలో పడి పవిత్రతకు, నీతికి నీళ్ళు వదులుకుంటున్నాం.

రోజు రోజుకు హత్యలు అమానుషాలు, రేప్లు, రాజకీయాలు దేశాన్ని అరాచకం చేస్తున్నాయి !

ఒక అమాయిక స్త్రీని రేప్ చేస్తే...

ఆ రేప్ 'వార్త' దావానలమై సమాజాన్ని, దేశాన్ని అతలాకుతలం చేసే అవకాశం ఉంది. అటువంటి కల్పనిక సంఘటనలతో నిండిన రాజకీయ సంచలనాత్మక నవల

"అయ్యగారూ, అనకూడదు గానండీ, మీరు బిద్కోళ్ళు అయ్యుంటే తెల్పేదండీ. వత్తాను" అంటూ ఒక ఒక లాడించుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు. నా గుండె మీద నుండి నడిచి వెళ్ళినట్లయింది. ఇక ఏడు ఎవరు ఏమి చెప్పినా వినడు.

ఇది జరిగిన నాలుగు రోజులకు నా పేరుమీద ఒక ఉత్తరం వచ్చింది. పరిచయం లేని చేతి వ్రాత. విప్పి చూశాను.

"సార్, నమస్కారం. నేను ఈ టౌను 'రామా కాఫీ విలాస్' ప్రాప్రయిటర్ని. నా దగ్గర మీ వూరి నుంచి వచ్చిన కోటయ్య అనే కుర్రవాడు పని చేస్తున్నాడు. చాలా మంచివాడు. పని చాలా చురుకుగా చేస్తాడు. ఈ మధ్య అతను తన వూరు వెళ్ళి వచ్చాడు. వచ్చిన దగ్గరించి ఆదో మాదిరిగా ఉంటున్నాడు. రరవాత రెండు రోజులకు అతనికి ఒక ఉత్తరం వచ్చింది. ఎవరో ఆ వూర్లో హోటల్ కుర్రవాడు వ్రాశాడు. దాన్ని చదివి పెట్టుతున్నాడు.

అందులో వాడి తమ్ముడు హోటల్ పనిలో చేరినట్టు ఉంది. ఒక్కసారిగా ఆదోలా అయిపోయాడు. అప్పటినుంచి ఏమీ సరిగా తినేవాడు కాదు. మొన్న ఒక రోజున హోటల్ వరండామీద నురుగులు కక్కుతూ పడి ఉన్నాడు. మేమంతా పోగొని పోస్టి ల్లోకి చేర్చేసరికి చనిపోయాడు. చాలా హోరంగా చచ్చిపోయాడు, సార్. హాస్పిటల్లో చేర్చిన పది నిమిషాల్లో అడగ్గా అడగ్గా మీ పేరు, ఆఫీసు, వూరు చెప్పగలిగాడు. అందుచేత మీకు ..."

ఇక నాకేమీ కనుపించడం లేదు. కళ్ళు మసక బారాయి. కన్నీళ్ళు పరిస్తున్నాయి.

డ్రాక్యులా! కోటయ్య!! ఎంత పని చేశావురా! ఎందుకు చనిపోయి ఉంటాడు? అదొక్కటేనా కారణం? అదే ఆయి ఉంటుంది ... ఎదురుగా—

"కాఫీ పట్టుకురమ్మంటారా, సార్?" అని పిలుస్తున్నాడు కోటయ్య తమ్ముడు. ఇక మృటికీ చదువుకో అని చెప్పి అన్న లేని తమ్ముడు! ★